

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 326/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, Námestie SNP 29, Zvolen, proti postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 24 S 227/2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje priznať jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatných príloh ústavnej sťažnosti vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o správnej žalobe sťažovateľky smerujúcej proti mestu Zvolen, podanej 8. októbra 2019, ktorou žiada preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia (opatrenia) matričného úradu č. 57018/2019/V zo 6. augusta 2019. Krajský súd rozsudkom zo 7. októbra 2020 žalobu sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka podala 26. októbra 2020 sťažnosť predsedovi krajského súdu na prietahy v konaní. Ten jej listom z 23. novembra 2020 oznámil, že súd konal plynule a bez zbytočných prietáhov, verejne vyhlásil rozsudok, v zákonnej lehote ho vyhotovil a zaslal stranám, preto je sťažnosť vzhľadom na vtedajší stav konania bezpredmetná. Sťažovateľka následne požiadala o prešetrenie vybavenia sťažnosti Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorého odpoveď priložila k ústavnej sťažnosti.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka tvrdí, že napadnuté konanie trvalo neprimerane dlho bez toho, aby bol urobený nejaký úkon, resp. rozhodnutie vo veci samej. Neodôvodnený prieťah a nečinnosť v konaní pozorovala od 9. októbra 2019 do 3. marca 2020 (5 mesiacov), keď ju krajský súd vyzval na doplnenie označenia žalovaného. Výzvu na zaplatenie súdneho poplatku z októbra 2019 nepovažovala za úkon súdu, pretože bola zo zákona oslobodená od súdneho poplatku v nadväznosti na rozhodnutie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Vec podľa sťažovateľky nie je skutkovo a právne zložitá, svojím správaním neprispela k spomaleniu konania. Porušenie označeného práva nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci porušenie nemožno považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, preto žiada primerané finančné zadosťučinenie.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. obsahovo zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajského súdu v napadnutom konaní o správnej žalobe sťažovateľky.

III.1. K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov:

5. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

6. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom súdu, ústavný súd ústavnú sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú.

7. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z toho, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06). Táto prax ústavného súdu bola odobrená aj ESLP vo viacerých konaniach vedených proti Slovenskej republike, napr. už citované Obluk proti Slovensku, bod 61, resp. Mazurek proti Slovensku z 3. 3. 2009 k sťažnosti č. 16970/05.

8. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že krajský súd v napadnutom konaní rozhodol o správnej žalobe sťažovateľky rozsudkom zo 7. októbra 2020. Z príloh ústavnej sťažnosti vyplýva,

že 5. novembra 2020 bol rozsudok zaslaný stranám a sťažovateľke bol doručený 18. novembra 2020. Podľa zistenia ústavného súdu rozsudok nadobudol právoplatnosť 18. novembra 2020, sťažovateľka podala 18. decembra 2020 kasačnú sťažnosť a spis bol 4. februára 2021 odoslaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd 12. apríla 2021 vrátil spis bez rozhodnutia na opravu chyby v označení čísla rozhodnutia. Krajský súd vydal 14. apríla 2021 opravné uznesenie a po vyčkaní lehoty na podanie kasačnej sťažnosti opätovne predloží spis najvyššiemu súdu.

9. Z uvedených údajov je zrejmé, že krajský súd svoju úlohu v nastolení právnej istoty splnil vydaním rozsudku a jeho doručením stranám, čím dal sťažovateľke odpoveď na jej žalobnú požiadavku. Sťažovateľka sa preto so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k napadnutému konaniu krajského súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel. Na tomto závere nič nemení ani neskoršie vydanie opravného uznesenia, keďže sa týkalo len formálnej chyby rozsudku, nie výroku vo veci samej. Nepochybne však po podaní kasačnej sťažnosti musel krajský súd vykonať ďalšie úkony, ktoré primárne nespočívajú vo vydávaní rozhodnutí, ale v administratívnej príprave spisu na predloženie najvyššiemu súdu. Aj v tomto štádiu konania môžu v zásade vzniknúť zbytočné prieťahy. Sťažovateľka však v ústavnej sťažnosti namietala výlučne nečinnosť v období pred vydaním rozsudku zo 7. októbra 2020. Vzhľadom na zistené časové súvislosti podľa názoru ústavného súdu postupoval krajský súd v štádiu prípravy spisu na predloženie najvyššiemu súdu aj s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania dostatočne plynule a sústredene.

10. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcu porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal. Ak by podľa sťažovateľky najvyšší súd alebo po vrátení rozhodnutia z najvyššieho súdu opätovne krajský súd nepostupovali v súlade s požiadavkami základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, toto rozhodnutie jej nebráni v budúcnosti sa obrátiť na ústavný súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Libor DUEA
predseda senátu